

čenka. Střídají se v ní vždy články české i německé, při čemž ročenka vychází s obálkou českou nebo německou. Toto uspořádání, jakož i vedení zaručuje jí nesporně publicitu po širším světě, pokud se zajímá o dějiny židů. Letos jsou v ní jednak příspěvky k právním dějinám židovským (*S. Adler: Patent z r. 1797, tři příspěvky Roubíkovy, Jar. Rokycana o královských výsadách židovskému tiskaři Heřmanovi za Ferdinanda I.*), jednak k hospodářským (*Mich. Rachmuth k pražským dějinám židovským, V. Žáček o koželužnách*). Konečně k organizaci zemského rabinátu je tu obsažena studie *T. Jakobovitse*.

V rámci úzkého referátu nelze si všimati jednotlivých příspěvků, a snad se udá příležitost vrátiti se k nim později. Tolik však s plným uznáním vykonané práce lze vyzdvihnouti, že redakce ročenky dobře pochopila, jak je také důležité zainteresovati venkovské přispívatele pro soustavnou práci o dějinách československého židovstva jako činitele nejen hospodářského, nýbrž i sociálního. Tak se tu setkáváme s místními historickými příspěvky (Jičín, Morava). Z hospodářských dějin upozorňují na Žáčkovu studii, v níž je zajímavé, jak z hospodářské nutnosti byly spojovány koželužny s vinopalnami a tak, jak se vyvíjel typ žida-vinopalníka. Č a.

STEFAN ZWEIG: *Marie Antoinetta*. 8° — stran 458. Melantrich. Praha 1933. Cena Kč 55.—. — Melantrich obohatil svou galerii historických osob krásnou monografií o Marii Antoinettě. V osobě Marie Antoinetty, dcery Marie Terezie, francouzské královny, jejíž hlava padla za oběť francouzské revoluci, je vděčný předmět historických a politických úvah, neboť kolem ní soustřeďuje se ohromný přerod, jehož obětí se stala. Autor s hlubokým porozuměním snaží se zbaviti postavu nešťastné královny odia, kterým ji zahrnula francouzská revoluce, a vysvětluje lidsky její osudy, hledá v prostředí a v nešťastném manželství důvody jejího chování, které vyvolalo tolik nepříznivých kritik ve Francii a které uspíšilo její tragický osud. Podává velmi poutavě vývoj všech událostí od příchodu Marie Antoinetty do Francie až do její smrti, nevyhýbá se ani intimním podrobnostem, rekonstruje její obraz, zbavuje jej pomluv, ukazuje na zlé a osudné náhody, na intriky, na odlišné prostředí a na neúprosný, často nespravedlivý, ale logický vývoj, který v Marii Antoinettě zpersonifikoval příčinu francouzské revoluce. Dr. Lapař.

F. E. VIDOCQ: *Z galejníka policejním náčelníkem*. Paměti. Uspořádal a přeložil Jindřich Hořejší. Knihy osudů a práce svazek XIII. — 8°. Stran 214. Praha, Orbis, 1933. Cena Kč 25.—. — Tento dobrodružný životopis nás přesvědčuje, že romantismus neexistoval jen v literatuře, nýbrž i v životě. Orbis ve své knihovně přinesl již několik dobrodružných životopisů, mám na mysli zejména Školovského a Lawrence. Každý z nich je věrným, zhuštěným obrazem svého prostředí a své doby. To možno též plným právem říci o Vidocqovi. Také jeho život, jak jej popisuje, je živým projevem doby, kterou nám v literatuře ztělesňuje Hugo, ale i Dumas. Jistě jinou dobu nebylo by možno Vidoqovi prožiti tak, jako tuto. Jistě, že byla rozhodující jeho osobnost, ale prostředí dobové i místní umožnily jí uplatniti se tak, jak se uplatnila. Je to nejen svrchovaně dobrodružný životopisný příběh, je to i věrná, strhující charakteristika doby.

EMANUEL RÁDL: *Dnešní stav filosofie a psychologie*. Program svazek 16. 8° — stran 45. Praha, Čin, 1933. Cena Kč 5.—. — Rádlova hrozura je velmi cennou příručkou, která zejména laikovi umožňuje zběžnou orientaci o dnešním stavu filosofie a psychologie, o hlavních směrech, jimiž se tyto vědy v moderní době zabývají, a o základních zásadách, které dnes koval příčinu francouzské revoluce. L.

DR. FERDINAND KLOSS: *Wirtschaftsgeschichte*. 6. sešit 4. svazku (Geschichte) souborného díla *Heimatkunde des Bezirkes Komotau*. —